

Aluehallintovirasto

Etelä-Suomi

Päätös

Nro 67/2014/1

Dnro ESAVI/131/04.08/2012

Annettu julkipanon jälkeen
1.4.2014

ASIA

Eläinsuojan ympäristöluvan lupamääräysten tarkistamista ja toiminnan olennaista muuttamista koskeva hakemus, Hyvinkää

LUVAN HAKIJA

Eero Pekkola
Kaislatie 11 A C
01300 Vantaa
Y-tunnus: 1868269-5

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Ympäristölupahakemus koskee Hyvinkään kaupungin Ritasjärven kylässä kiinteistöllä Yli-Hongisto (kiinteistötunnus 106-408-25-4) sijaitsevan maidontuotantotilan eläinsuojan laajennusta ja eläinmäärän lisäämistä. Tilalla on maidontuotantoon soveltuva pihattonavetta sekä vanha navetta, joka peruskorjataan nuorkarjapihatoksi. Peruskorjauksen jälkeen tilalla on eläinpaikat 150 lypsylehmälle, 50 hieholle ja 60 vasikalle (alle 6 kk). Laajennuksen yhteydessä rakennettavan uuden lietesäiliön valmistumisen jälkeen lietelannan varastointitilavuutta on 5 044 m³.

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Ympäristölupahakemus on tullut vireille Etelä-Suomen aluehallintovirastossa 11.6.2012.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Ympäristönsuojelulaki 28 §:n 1 ja 3 momentit
Ympäristönsuojeluasetus 1 §:n 1 momentin kohta 11 a)

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Ympäristönsuojeluasetus 5 §:n 1 momentin kohta 11 a)

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA SOPIMUKSET

Hyvinkään kaupungin ympäristölautakunta on myöntänyt 17.6.2002 ympäristöluvan **AA:n** eläinsuojan toiminnan laajentamiselle tilalla Yli-Hongisto RN:o 25:4. Luvan mukainen enimmäiseläinmäärä on 60 lypsylehmää, 25 hiehoa ja 30 alle kahdeksan kuukauden ikäistä vasikkaa. Navetasta muodostunut lanta on käsitelty lietelantamenetelmällä.

Tila on liittynyt maatalouden ympäristötukijärjestelmään.

TOIMINNAN SIJAINTI JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Yli-Hongiston tila sijaitsee Hyvinkään kaupungin Ritasjärven kylässä haja-asutusalueella noin 12 kilometrin päässä Hyvinkään keskustasta. Tilalta on matkaa Ridasjärven kyläkeskukseen noin kolme kilometriä.

Lähin naapurin asuinrakennus on luoteessa noin 250 metrin eläinsuojasta. Eteläpuolella noin 150 metrin päässä oleva asuinrakennus ei hakemuksen mukaan ole asuttu.

Päijänne-tunneli kulkee noin 70 metrin päässä lypsylehmäpihaton luoteispuolella. Tunnelin laki on korkeustasossa +30 metriä eli noin 77 metriä maanpinnan alapuolella.

Eläinsuojan toiminta-alue kuuluu Vantaanjoen vesistöön (21.0) ja Ridasjärven valuma-alueeseen (21.094).

Eläinsuojarakennukset sijaitsevat Rovunmäen (0110617) vedenhankintaan soveltuvalla II-luokan pohjavesialueen reuna-alueella, lähellä varsinaisen muodostumisalueen rajaa. Osa hakijan pelloista sijaitsee pohjaveden muodostumisalueella. Rovunmäen pohjavesialueen määrällinen ja kemiallinen tila on luokiteltu hyväksi. Pohjavesialue ei ole riski- tai selvityskohde.

Osa lietelannan levitykseen käytettävistä pelloista rajoittuu Järvisuo-Ridasjärven Natura-alueelle laskevaan Aulinjokeen. Aulinjoki kulkee noin kilometrin päässä tilakeskuksen kaakkois-eteläpuolella. Ridasjärvi on valtakunnallisesti arvokas lintujärvi. Lintudirektiivin lajeista alueella pesivät kaulushaikara, ruskosuohaukka, mustakurkku-uikku ja luhtahuitti.

Yli-Hongiston tilan länsi-pohjoispuolella on Natura 2000 -verkostoon kuuluva Mustasuo (FI0305004). Alue kuuluu myös soidensuojelun perusohjelman kohteeseen Mustasuo (204406). Alue on suojeltu luonnonsuojelulla. Valtakunnallisesti merkittävä Mustasuo on reunoiltaan joskus ojitettu,

mutta muutoin luonnontilainen keidassuo. Suon keskellä kulkee maisema-arvoa heikentävä sähkölinja. Alueen suotyyppisiä ovat rahka-, lyhytkorsi- ja kuljuneva sekä isovarpuräme. Lintudirektiivin liitteen I lajeista suolla tavaetaan kurki (*Grus grus*), kapustarinta (*Pluvialis apricaria*) ja liro (*Tringa glareola*). Keidassuot ovat luontodirektiivin liitteen I määrittelemiä suojeltavia luontotyyppisiä.

Alueella on voimassa Palopuron-Ridasjärven osayleiskaava, jossa tilan alueet on merkitty maa- ja metsätalousalueeksi (M).

ELÄINSUOJAN TOIMINTA

Yleiskuvaus toiminnasta

Yli-Hongiston maidontuotantotila sijaitsee Hyvinkäällä, Ritasjärven kylässä.

Tilalla saa nykyisen ympäristöluvan mukaan olla 60 lypsylehmää, 25 hiehoa ja 30 vasikkaa (alle 8 kk). Tilalla on kaksi navettarakennusta. Rehulato (255 m²) ja sosiaalitalat sijaitsevat lypsykarjapihaton yhteydessä on. Lypsykarjapihatto toimii lietelantamenetelmällä, jota varten tilalla on betoninen lietesäiliö (2 522 m³). Vanha navetta toimi kuivikelantamenetelmällä, jossa virtsa imeytettiin kuivikkeisiin. Vanhassa navetassa ei ole eläimiä.

Nykyisellä eläinmäärällä lannanlevitykseen soveltuvaa peltoalaa tulee olla noin 56 ha.

Eläinten ruokintaa varten tilalla tehdään esikuivattua säilörehua noin 1 700 pyöröpaalia vuodessa. Pyöröpaalit avataan pyöröpaalivarastossa. Esi-kuivatusta säilörehusta ei tule puristenesteitä.

Tilakeskuksessa sijaitsee myös viljakuivuri sekä öljysäiliöt. Vesi eläinsuojaan tulee lypsykarjapihatton itäpuolella sijaitsevasta porakaivosta, joka on tehty vuonna 2001.

Toiminnan muuttaminen

Ympäristölupaa haetaan toiminnan laajentamiseen siten, että maitoa tuotettaisiin 1 260 000 kg vuodessa. Lisäksi tilalla tuotetaan lihaa. Laajennus toteutetaan peruskorjaamalla vanha navettarakennus hiehoille, lihotussonneille ja vasikoille. Laajennuksen jälkeen lypsykarjapihattoon sijoitetaan lypsylehmät sekä pikkuvasikoita.

Peruskorjauksen valmistuttua eläinsuojassa on tilat yhteensä 150 lypsylehmälle, 50 hieholle tai lihanaudalle ja 60 alle kuuden kuukauden ikäiselle vasikalle.

Vanhan navetan peruskorjauksen valmistuttua tilalle rakennetaan kolme laakasiiloa säilörehun varastointia varten. Siilot on tarkoitus rakentaa viljankuivurin itäpuolelle. Hakijan mukaan (suullinen tiedonanto 17.12.2013)

laajennuksen jälkeen rehua on tehtävä kaksinkertaisesti nykyiseen verrattuna eli noin 2 200 tonnia vuodessa.

Lannan ja jätevesien käsittely ja varastointi

Vanhan navetan peruskorjauksen jälkeen eläinsuoja^A toimii kokonaisuudessaan lietelantamenetelmällä. Hakemuksen mukaiselle enimmäiseläinmäärälle tarvitaan lietetilavuutta laskennallisesti 4 590 m³ vuodessa. Nykyisen lietesäiliön tilavuus on 2 522 m³ ja syvyys neljä metriä. Säiliö on betonirakenteinen (Lujabetoni Oy) ja sen rakennejärjestelmällä on hakemuksen mukaan maa- ja metsätalousministeriön ennakkohyväksyntä. Säiliö täytetään altapäin. Uusi lietesäiliö rakennetaan samankokoiseksi (2 522 m³) ja samalla periaatteella kuin nykyinen säiliö. Lietekuilut toimivat valutuksella. Myös uuden lietesäiliön ympärille asennetaan turva-aita.

Lietelantasäiliöön johdetaan myös eläinsuojan maituhuone- ja muut pesuvedet (200 m³/a). WC-vedet johdetaan neljästä betonirenkaasta tehtyyn betonipohjaiseen kaivoon.

Lypsylehmäpihaton kuivitetun alueen pinta-ala on 50 m². Pikkuvasikoiden (noin 30 eläintä) kuivikepohjaisissa karsinoissa on puupohja, jonka päällä on kumimatto ja kuivikkeena kutteripurua. Vasikoilla on erillinen makuualue ja ruokintapaikka. Karsinoiden kuivikelanta varastoidaan lietesäiliöön.

Lannan levitys pelloille

Lanta hyödynnetään lannoitteena peltoviljelyssä. Hakijalla on käytössään kasvulohkoja yhteensä 127,24 ha, joista 10,16 ha on kasvulohkolomakkeen (2012) mukaan vuokrateltoja. Pelloista noin 47 ha on luonnonlaidunta, 19 ha metsälaidunta ja osa (noin 25 ha) sijaitsee pohjavesialueella. Hakija on sopinut suullisesti 18 hehtaarin lannanlevitysalasta.

Lanta levitetään viikoilla 16–37. Urakoitsija levittää lietelannan multaavalla levittimellä.

Laidunnus ja jaloittelualue

Tilalla on käytössään eläinsuojan läheisyydessä noin 47 ha laidunta, jotka ovat pohjavesialueella. Laitumella pidetään ummessa olevia lehmiä, hiehoja ja vasikoita noin kuusi kuukautta vuodessa. Laitumella on pysyvä ruokintapaikka, jota käyttää noin 60 eläintä. Hakemuksen mukaan ruokintapaikan etäisyys lähimpään valtaojaan on noin kilometri. Laitumilla on juoma-altaat, joissa on uimurit.

Poltonesteet ja kemikaalit

Tilalla on kaksi 8 000 litran polttonestesäiliötä (yhteensä 16 m³), jotka on sijoitettu betonirakenteiseen altaaseen. Säiliöt ovat teräksisiä ja kaksoisvaipallisia. Säiliöissä on ylitäytönestinjä ja lukitus. Säiliöt katetaan. Säiliöt on tarkastettu vuonna 2012.

Huoltomies tuo koneita huoltaessaan öljyt mukanaan ja vie jätteöljyt pois. Kemikaaleja ei varastoida tilalla, koska niitä hankitaan kulloistakin käyttöä varten sopiva määrä.

Lannoitteet säilytetään ritilöiden päällä ja pressuilla peitettyinä.

Eläinten lääkkeet säilytetään tilalla niille varatussa jääkaapissa.

Luvan hakijan esittämä arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan ja ympäristön kannalta parhaiden käytäntöjen soveltamisesta

Hakemuksen mukaan seuraavat käytänteet edustavat parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja ympäristön kannalta parhaita käytäntöjä:

- lanta levitetään kasvukaudella, jolloin kasvit pystyvät käyttämään ravinteet kasvuunsa ja huuhtoutumisriski on vähäisin
- liete levitetään multaavalla levittimellä, mikä vähentää ravinteiden haihtumista ja pintahuuhtoutumista, ja kasvit pystyvät käyttämään ravinteet tehokkaasti
- lieteallas täytetään altapäin
- tilalla toteutettava maidontuotannon mukainen ruokintasuunnitelma vähentää ravinneylijäämiä ja hajuhaittoja
- navetassa on lämmön talteenotto, jota hyödynnetään veden lämmityksessä
- navettarakennusten eläintiloissa on painovoimainen ilmanvaihto

YMPÄRISTÖKUORMITUS JA SEN RAJOITTAMINEN

Haju

Navettarakennuksia ympäröivät metsäiset alueet, mikä vähentää haju- ja meluhaittojen leviämistä. Lietesäiliö täytetään altapäin, jolloin lietteen pinta pääsee kuorettumaan. Kuorettuminen ehkäisee lietteen hajun leviämistä.

Eryteisesti lietelannan kuljettaminen ja levittäminen voi aiheuttaa hajuhaittoja naapureille. Multaavan lietteenlevityslaitteen käyttö vähentää hajuhaittoja.

Melu

Melua syntyy lähinnä liikenteestä, jota on eniten lannanlevityksen ja rehunteon aikaan. Lietesäiliö on tyhjennetty vuosittain kolme kertaa. Maitoauto käy tilalla joka toinen päivä.

Päästöt maaperään sekä pinta- ja pohjavesiin

Lietesäiliö on betonirakenteinen (Lujabetoni Oy) ja sen rakennejärjestelmä on hyväksytty maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä. Uusi säiliö ra-

kennetaan samalla periaatteella. Säiliön ympärille on asennettu rengasputki ja näytteenottoputki mahdollisten vuotojen toteamiseksi.

Vanhan navetan virtsasäiliö ja kuivalantala poistetaan käytöstä peruskorjauksen valmistuttua.

Lanta käytetään pelloilla lannoitteena keväällä ja kesällä. Lietelanta levitetään multaamalla.

Maituhuone- ja muut pesuvedet johdetaan lietesäiliöön. Eläinsuojan WC-vedet johdetaan betoniseen säiliöön.

Polttonestesäiliöt ovat betonirakenteisessa altaassa, joka katetaan.

Jätteet, niiden käsittely ja hyödyntäminen

Seuraavassa taulukossa on esitetty tiedot toiminnasta syntyvien jätteiden määristä, käsittelystä ja toimituspaikoista:

Jätteenimike	Määrä/vuosi	Toimituspaikka
kuolleet eläimet	2 t	Honkajoki Oy
lannoitesäkit		4 H-yhdistys
pilaantunut rehu		lietealtaasta peltoon
pilaantunut/lääkemaito		lietealtaasta peltoon
paalimuovit, muovit		Ekokem Oy

TOIMINNAN JA SEN VAIKUTUSTEN TARKKAILU

Nykyisen ympäristöluvan (Hyvinkään kaupungin ympltk 17.6.2002) mukaan lietesäiliön tarkkailukaivosta on otettava vuosittain vesinäyte, josta tutkitaan ainakin nitraatti, nitriitti ja ammoniumtyppi.

Hakemuksen mukaan lietesäiliön tarkkailukaivo on ollut tyhjä vuodesta 2008 alkaen, jolloin lietelantajärjestelmä on otettu käyttöön. Näytteitä ei ole voitu toimittaa tutkittaviksi. Asiasta on raportoitu Hyvinkään kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisille vuosittain.

POIKKEUKSELLISET TILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN

Navetassa on paloturvallisuuden tunnistus- ja hälytysjärjestelmä.

Lietesäiliö on rakennettu tyyppihyväksytyistä materiaaleista. Säiliön ympärille on asennettu rengasputki ja näytteenottoputki mahdollisten vuotojen toteamiseksi.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksen täydentäminen

Hakemusta on täydennetty 8.4.2013, 25.4.2013, 13.6.2013, 16.12.2013 ja 12.3.2014.

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on ympäristönsuojelulain 38 §:n mukaisesti tiedotettu kuuluttamalla Hyvinkään kaupungin ja Etelä-Suomen aluehallintoviraston ilmoitustauluilla 8.7.2013–7.8.2013. Kuulutusta koskeva ilmoitus on julkaistu Aamuposti -lehdessä 8.7.2013. Asiakirjat ovat olleet nähtävillä kuulutusajan Hyvinkään kaupungin ympäristökeskuksessa. Lisäksi hakemuksesta on ympäristönsuojelulain 37 §:n mukaan erikseen tiedotettu 27.6.2013 päivätyllä kirjeellä tiedossa oleville asianosaisille.

Lausunnot

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on ympäristönsuojelulain 36 §:n mukaisesti pyytänyt lausunnot Hyvinkään kaupungilta, Hyvinkään kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisilta sekä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta.

- 1) **Hyvinkään kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomainen** toteaa 28.8.2013 antamassaan lausunnossa seuraavaa:

Toiminta sijoittuu voimassa olevan Palopuron-Ridasjärven osayleiskaavan mukaan maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle (M), joka on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Yksi asuintalo sijaitsee noin 250 metrin etäisyydellä ja muu lähiasutus yli 500 metrin etäisyydellä pihattonavetasta. Päijänne-tunneli kulkee noin 70 metriä navettarakennuksista luoteeseen 77 metrin syvyydessä.

Navettarakennukset sijaitsevat Rovunmäen pohjavesialueen (nro: 0110617) reunavyöhykkeellä (ei varsinaisella pohjaveden muodostumisalueella). Rovunmäki on luokiteltu II-luokan eli vedenottoon soveltuvaksi pohjavesialueeksi. Navettarakennusten läheisyydessä ei ole vesistöjä tai valtaojia.

Lietelannan levitysalat on esitetty hakemuksessa epäselvästi. Levitysalat tulee esittää yksityiskohtaisesti kartalla. Lannan levityssopimukset on tehtävä kirjallisina ja pitkäaikaisina, ja kopiot niistä on esitettävä tarvittaessa. Jos levitysalat muuttuvat, on tästä ilmoitettava Hyvinkään kaupungin ympäristöpalveluun.

Hakemuksen mukaan lietelannan levitykseen käytettävistä kiinteistöistä lähes kaikki sijaitsevat osittain Rovunmäen pohjavesialueen varsinaisella

pohjaveden muodostumisalueella. Pohjavesien suojelemiseksi kaupungin ympäristönsuojelumääräysten 18 §:ssä kielletään karjanlannan ja -virtsan levittäminen pohjavesialueen varsinaisella muodostumisalueella. Lisäksi talousveden ottoon käytettävien kaivojen ja lähteiden ympärille tulee jättää maaston korkeussuhteista, kaivon rakenteista ja maalajista riippuen vähintään 30—100 metrin levyinen suojavyöhyke käsittelemättä kotieläinten lannalla ja virtsalla. Ympäristölautakunta katsoo, että selvyuden vuoksi nämä määräykset tulisi sisällyttää ympäristölupamääräyksiin.

Osa lietelannan levitykseen käytettävän kiinteistön Yli-Hongisto (25:4) peltoista rajoittuu Järvisuo-Ridasjärven Natura-alueelle laskevaan Aulinjokeen. Lupamääräyksiin on varmistettava vesistöjen rannoille ja valtaojien varsille riittävän leveät suojavyöhykkeet, joille ei levitetä lietelantaa.

Hakemuksen mukaan lietelannan levitysalaan kuuluu nimikkeellä "metsälaidun" oleva lohko (19,2 ha). Lietelannan levitystä metsään ei tule sallia ympäristönsuojelullisista ja hygieenisistä syistä. Metsään levitettyä lanta voi aiheuttaa terveysriskin luonnontuotteiden hyödyntäjille.

Lietelannan levitykseen soveltuvan peltoalan riittävyys näiden rajoittavien tekijöiden huomioon ottamisen jälkeen tulee varmistaa. Toiminnan ympäristövaikutusten seuraamiseksi tulee tilan käytössä olevan talousvesikaivon ja pohjavesialueella sijaitsevien tilojen Harjula (RN:o 1:14) ja Koivumäki (RN:o 25:3) talousvesikaivojen veden laatua tarkkailla säännöllisesti. Uuden rakennettavan lietelantasäiliön ympärille tulee rakentaa tarkkailun mahdollistava salaojaverkosto ja molempien lietesäiliöiden salaojavesien laatua on tutkittava säännöllisesti.

Ympäristölautakunta katsoo, että vanhan navettarakennuksen kunnostaminen käyttökelpoiseksi eläinsuojaksi parantaa maaseutumaisemaa. Toisaalta lautakunta haluaa korostaa, että nykyisestä selvästi kasvava eläinmäärä vaatii huomattavasti enemmän työtä ja henkilöresursseja karjanhoidon ja tilanpidon toteuttamiseksi ympäristö-, elintarvike- ja eläinsuojelulainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Ympäristölautakunnan käsityksen mukaan kohde voidaan toteuttaa suunnitellulle paikalle edellyttäen, että riittävin lupaehdoin varmistetaan, ettei suunnitellusta toiminnasta aiheudu terveyshaittaa tai merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Lietelannan levittäminen pohjaveden muodostumisalueella tulee kieltää.

Toiminnan ympäristönsuojelun vuosiraportointi tulee toimittaa myös Hyvinkään kaupungin ympäristökeskukselle.

2) **Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus** lausuu (19.8.2013) seuraavaa:

Uudenmaan ELY-keskus on tutustunut toimitettuun ympäristölupahakemukseen. Kiinteistöllä Yli-Hongisto RN:o 25:4 sijaitseva eläinsuoja sijaitsee II-luokan pohjavesialueella. Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että eläin-

suojan sijainti II-luokan pohjavesialueella tulee ottaa huomioon mahdollisessa lupapäätöksessä. Eläinsuojan ja lietesäiliöiden salaojat tulee varustaa tarkkailukaivoin näytteenoton mahdollistamiseksi.

Uudenmaan ELY-keskus katsoo edelleen, että pohjavesialueella sijaitsevia peltoja ei tule käyttää lannanlevitykseen. Lisäksi osa esitetystä lannanlevitysalasta ei muutoin sovellu lannanlevitykseen. Lannanlevitykseen soveltuvan peltoalan tulee olla hakemuksessa esitettyyn eläinmäärään nähden riittävä.

3) **Metsähallitus** esittää muistutuksessaan (7.8.2013) seuraavaa:

Yli-Hongiston tila rajoittuu Metsähallituksen hallinnassa olevaan kiinteistöön 106-408-25-31. Kiinteistö on osa Natura 2000-verkoston kuuluvaa Mustasuon kohdetta, F10305004. Lisäksi alue kuuluu soidensuojelun perusohjelman kohteeseen Mustasuo, 204406. Alueesta perustetaan luonnonsuojelulain mukainen luonnonsuojelualue.

Metsähallitus toteaa, ettei eläinsuojan laajentaminen saa heikentää niitä luonnonarvoja, joiden vuoksi Mustasuo on valittu Natura 2000-verkoston. Ympäristöluvan myöntämisessä on otettava huomioon se, mitä luonnonsuojelulain 65 ja 66 § edellyttävät.

4) **Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:n** ja Etelä-Suomen aluehallintoviraston välillä 4.12.2013 käyty puhelinkeskustelu:

Puhelinkeskustelussa selvitettiin, haluaako Pääkaupunkiseudun Vesi Oy antaa lausunnon Eero Pekkolan ympäristölupahakemuksesta (ESA-VI/131/04.08/2012). Yhtiö on 27.5.2002 antanut lausunnon kiinteistöllä RN:o 25:4 sijaitsevan eläinsuojan laajentamista koskevasta ympäristölupahakemuksesta, kun nykyistä toimintaa koskeva ympäristölupahakemus oli käsiteltävänä Hyvinkään kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisessa.

Viitaten aiempaan lausuntoonsa (27.5.2002) Pääkaupunkiseudun Vesi Oy toteaa, ettei lausuminen Eero Pekkolan eläinsuojan laajentamista koskevasta ympäristölupahakemuksesta (ESA-VI/131/04.08/2012) ole tarpeen. Päätöksessä tulee ottaa huomioon se, mitä 27.5.2002 annetussa lausunnossa on todettu.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Luvan hakijalle on 10.9.2013 päivätyllä kirjeellä varattu tilaisuus esittää vastineensa annettujen lausuntojen ja muistutuksen johdosta. Hakija ei antanut vastinetta.

Aluehallintovirastoon toimitetut lisätiedot

Hyvinkään kaupungin ympäristökeskus toimitti 30.12.2013 tiedoksi pohjaveden tarkkailutuloksia (Fescon Oy, maa-ainesottoalueiden pohjavesitarkkailut 2013, Ramboll Finland Oy 20.12.2013). Pohjavesinäytteitä on otettu

Eero Pekkolan tilakeskuksen välittömässä läheisyydessä sijaitsevan pelto-kiinteistön (RN:o 1:16) eteläpuolella olevasta pohjaveden havaintoputkesta HP1/11 (E: 390 153 ja N: 6 727 797, ETRS-TM35FIN). Näytteistä on vuosina 2011–2013 mitattu kohonneita nitraattipitoisuuksia (60 mg/l, 52 mg/l ja 72 mg/l).

Hakijan kuuleminen pohjaveden tarkkailutuloksista

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 10.1.2014 kuullut hakijaa valvontaviranomaisen 30.12.2013 aluehallintovirastoon toimittamista pohjaveden tarkkailutuloksista (Fescon Oy, maa-ainesottoalueiden pohjavesitarkkailut 2013, Ramboll Finland Oy 20.12.2013).

Hakija esittää mielipiteenään 15.1.2014 sekä puhelimitse tehdyssä lisäyksessä 23.1.2014 pohjaveden tarkkailutuloksista seuraavaa:

Pohjavesitutkimusten analysointitulosten mukaan pellon 1:16 läheisyydessä sijaitsevan pohjavesiputken HP1/11 mittaustulos näyttää kohonnutta nitraattiarvoa 72 mg/l, kun raja-arvo (ympäristölaatumnormi) on 50 mg/l.

Syynä kohonneeseen nitraattipitoisuuteen ovat sadekesän 2012 korkeat valumat, jotka näkyvät viiveellä pohjavesissä. Hakija ei ole muuttanut lannoitusta vuosiin ja ELY-keskuksen lannoiteanalyysin mukaan lannoitemäärät ovat asetusten mukaiset. Lisäksi pohjaveden nitraattipitoisuuden nousun ovat todennäköisesti vaikuttaneet maa-ainestenottoalueella tehdyt avohakkuut.

Pohjaveden tarkkailutuloksista annetut lausunnot

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on pyytänyt Hyvinkään kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta sekä Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:ltä lausuntoa valvontaviranomaisen 30.12.2013 toimittamista pohjaveden tarkkailutuloksista (Fescon Oy, maa-ainesottoalueiden pohjavesitarkkailut 2013, Ramboll Finland Oy 20.12.2013).

- 1) **Hyvinkään kaupungin ympäristönvalvontapäällikkö** esittää lisälausunnossaan (27.1.2014) seuraavaa:

Fescon Oy:n Ridasjärven maa-ainesalueen tarkkailupisteistä otetuissa pohjavesinäytteissä on nähtävissä, että pohjaveden nitraattipitoisuus on koholla erityisesti Eero Pekkolan maatalouskeskuksen yhteydessä olevan peltokiinteistön puoleisella reunalla. Myös maa-ainesten ottoalueen toisella reunalla olevassa näytteenottokaivossa nitraattipitoisuus on korkea (noin 25 mg/l). Pohjaveden luontaisen nitraattipitoisuuden on suomalaisissa tutkimuksissa todettu olevan noin 0,2 mg/l ja avohakkuusta aiheutuvan nitraattipitoisuuden nousun muutamia yksiköitä (mg/l). Ridasjärven maa-ainesalueelta mitatut pohjaveden nitraattipitoisuudet ovat siis aivan liian korkeita ollakseen seurausta vain alueen avohakkuusta.

Havaintojen perusteella vaikuttaa todennäköiseltä, että pelloille levitetty lietelanta on suurimmaksi osaksi aiheuttanut todetut muutokset pohjaveden laadussa. Ympäristönvalvontapäällikkö esittää, että mikäli Eero Pekkolan hakema ympäristölupa myönnetään, annettavissa lupamääräyksissä on kiellettävä lietelannan levitys koko Rovunmäen pohjavesialueella sen reunavyöhyke mukaan lukien.

2) **Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen** lisälausunnossa (31.1.2014) todetaan seuraavaa:

Pekkolan eläinsuoja-alue sijoittuu Rovunmäen II- luokan pohjavesialueelle ja siinä varsinaisen muodostumisalueen ja pohjavesialueen ulkorajan väliselle alueelle. Näin ollen hakemuksessa olisi tullut olla ympäristönsuojeluasetuksen 13 §:ssä tarkoitettu selvitys.

Maaperäkartan mukaan eläinsuoja-alueen maaperä on ainakin pintaosiltaan moreenia. Eläinsuoja-alueen länsipuolella oleva pelto on maalajiltaan melko hyvin vettä läpäisevää hiekkamoreenia ja kyseinen peltoalue onkin pääosin rajattu kuuluvaksi pohjavesialueen varsinaiseen muodostumisalueeseen. Heti peltoalueen eteläpuolella sijaitsee Fescon Oy:n maa-ainestenottoalue ja Fesconin pohjaveden tarkkailuputki HP1/11. Toinen tarkkailuputki PVP5 sijaitsee soranottoalueen toisella laidalla noin 200 metriä putkesta HP1/1 1 etelään.

Maa-ainesten ottoon liittyvän pohjavesitarkkailun yhteydessä (Fescon Oy, maa-ainestenottoalueiden pohjavesitarkkailut 2013, Ramboll Finland Oy 20.12.2013) on putkessa HP1/11 havaittu korkeita nitraattipitoisuuksia (52–72 mg/l) vuosina 2011–2013. Fesconin alueen lounaispuolella sijaitsevassa kaivossa K1 nitraattipitoisuudet ovat olleet 21–37 mg/l. Kaivon K1 vedenpinta on tasolla +95,17 m mpy ja putken HP1/11 tasolla +88,65 m mpy. Vedenpintatietojen perusteella kaivon K1 pohjavesi on orsivettä ja pisteet HP1/11 ja PVP5 varsinaista pohjavettä. Maastokäynnin ja pohjaveden korkeustietojen perusteella on mahdollista, että varsinainen pohjavesi virtaa ainakin peltoalueen eteläosista pisteen PVP5 suuntaan, jossa pohjavedenpinta on ollut tasolla +86,60 m mpy. Putkesta PVP5 on maa-ainestenoton tarkkailun yhteydessä mitattu ainoastaan vedenpinnan korkeutta.

Eero Pekkola on esittänyt, että syinä korkeisiin nitraattiarvoihin olisivat sadokesän 2012 korkeat vesiarvovalumat ja metsänhakuut, joita on tehty maa-ainestenottoalueen avaamiseksi. ELY-keskuksen näkemys on, että metsänhakuut voivat nostaa pohjaveden typpipitoisuutta, mutteivät niin paljon kuin putkessa HP1/11 on havaittu. Nitraattipitoisuus on Suomessa tehtyjen tutkimusten perusteella saattanut nousta hakkuiden ja maa-ainestenoton takia muutaman milligramman, mutta ei kymmeniä milligrammoja.

ELY-keskuksen käytössä olevien tutkimustietojen ja maastotarkastelun (28.1.2014) perusteella on mahdollista, että ainakin osa peltoalueen pinta- ja pohjavesistä valuu tarkkailuputken HP1/11 valuma-alueelle. Näin ollen

peltoalueen lannoittaminen voi olla yhtenä syynä Fescon Oy:n pohjaveden tarkkailuputkessa HP1/11 havaittuihin korkeisiin nitraattipitoisuuksiin. Sitä, kuinka laajalti peltoalueen ja eläinsuoja-alueen pinta- ja pohjavesiä valuu juuri tarkkailuputken HP1/11 suuntaan, ei käytössä olevien tietojen perusteella voida luotettavasti arvioida. Koska nitraattipitoisuus oli korkea jo v. 2011, ei vuoden 2012 sadekesä ole alkuperäinen syy pohjavedessä havaittuihin typpipitoisuuksiin. Huomionarvoista on myös alueen asumajätevesien käsittely ja sen vaikutus pohjaveden tilaan. Tällä hetkellä ELY-keskuksella ei ole käytössään tarkkoja tietoja alueen asumajätevesien käsittelystä.

Lupaharkinnassa on myös huomioitava Päijänne-tunneli, joka kulkee edellä mainitun peltoalueen alitse ja läheltä eläinsuoja-aluetta. Tämän vuoksi ELY-keskuksen mielestä hankkeesta on hyvä pyytää tunnelista vastaavan Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:n kannanotto. Päijännetunnelin linjaus on merkitty lausunnon liitteenä olevaan karttaan.

Jotta eläinsuojasta aiheutuvia ympäristövaikutuksia voitaisiin nykyistä paremmin arvioida, lupahakemusta tulisi täydentää seuraavilla tiedoilla:

- eläinsuojien korkeustasot (vähintään maapinta ja perustamissyvyys valtakunnallisessa korkeusjärjestelmässä)
- eläinsuojien maaperän laatu vähintään rakenteiden perustamissyvyydelle asti
- onko perustamissyvyydellä havaittu pohjavettä ja millä korkeudella vedenpinta on havaittu (pohjaveden virtaussuunta)
- pintavesien/salaojavesien johtamissuunnat eläinsuojan alueelta (ojien reitit kartalle)
- eläinsuojan vieressä olevan pellon maaperän laatu ja pintavesien johtamissuunnat (ojien reitit kartalle)
- kiinteistön muiden jätevesien käsittely

3) **Pääkaupunkiseudun Vesi Oy** ilmoitti (19.2.2014), ettei anna lausuntoa pohjaveden tarkkailutuloksista.

Hakijan kuuleminen ja vastine pohjavesitarkkailua koskevista lausunnoista

Luvan hakijalle on 20.2.2014 päivätyllä kirjeellä varattu tilaisuus esittää vastineensa annetuista pohjavesitarkkailua koskevista lausunnoista.

Eero Pekkola esittää 6.3.2014 päivätyssä vastineessaan seuraavaa:

Eläinsuojan perustamissyvyys on 107,72 metriä mpy. Eläinsuojan maaperä on kalliota, jonka päälle on ajettu perustamissora.

Eläinsuoja sijaitsee mäen päällä peruskallion itäpuoleen viettävässä rinneessä ja perustamissyvyydellä ei ole havaittu pohjavettä. Veden virtaussuunta on itään. Pintavesien ja salaojien virtaussuunta on myös itään.

Eläinsuojan länsipuolella sijaitsevan pellon maaperä on hiekan ja mullan seosta sekä kauempana savea. Pintavedet johdetaan itään.

Lietelanta ja eläinsuojan pesuvedet ohjataan suljetussa järjestelmässä navetan itäpuolella sijaitsevaan lietelantasäiliöön. Hyvinkään kaupungin ympäristölupaviranomaiset ovat tarkastaneet lupahakemukseen liittyvät ympäristölupavaatimukset ja todenneet ne lupahakemuksen ja ympäristönluvan mukaisiksi.

Hakija on liittänyt vastineeseen eläinsuojan talousvesikaivosta (porakaivo) tehdyn vesianalyysin tulokset. Näyte on otettu 19.2.2014 karjarakennuksen vesihanasta. Tutkimustodistuksen (26.2.2014) mukaan näytteen nitraattipitoisuus oli 39 mg/l, nitriittipitoisuus <0,02 mg/l ja ammoniumtyyppipitoisuus <0,01 mg/l. Tutkittuja bakteereja näytteessä ei ollut. Näyte täytti tutkituilta osin yksittäistalouden talousvedelle asetetut laatuvaatimukset ja -suositukset (STMa 401/2001).

Hakijan mukaan Hyvinkään kaupungin ympäristölupaviranomainen puoltaa ympäristöluvan myöntämistä. ELY-keskuksen lausumat nitraatin osalta ovat arvuuttelua ja tilastotietoa, mutta porakaivovedestä saadut vesiarvopitoisuudet perustuvat mittaustuloksen analysointiin. Fesconin mittauspisteet eivät sijaitse Yli-Hongiston tilalla eikä niistä saatuja tutkimustuloksia tule hakijan mielestä huomioida tässä ympäristölupahakemuksessa. Jokin ulkoinen asia, tahallinen tai tahaton, vääristää mittaustuloksia, joten ne eivät saa vaikuttaa tähän ympäristölupahakemukseen.

Hakija on toimittanut 12.3.2014 hakemuksen täydennykseksi päivitetyn asemapiirroksen (ARK, muutos 12.3.2014), jonka mukaan rakennettava lietesäiliö sijoitetaan nykyisen lietesäiliön itäpuolelle ja samalla sijaintipaikka muutetaan pohjavesialueen ulkopuolelle.

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on tarkistanut Hyvinkään kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen 17.6.2002 myöntämän ympäristöluvan lupamääräykset ja myöntää Eero Pekkolalle eläinsuojan toiminnan olennaiselle muuttamiselle ympäristöluvan 150 lypsylehmän, 50 hiehon ja 60 nuorkarjapaikan eläinsuojaksi Hyvinkään kaupungin Ritasjärven kylässä tilalla Yli-Hongisto, kiinteistötunnus 106-408-25-4. Toiminnassa on noudatettava seuraavia lupamääräyksiä:

Lupamääräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi

Eläinsuojan rakenteet ja toiminta

1. Rakennettava lietesäiliö ja laakasiilot on sijoitettava Rovunmäen pohjavesialueen (0110617) ulkopuolelle (päätöksen liite 2). Lietesäiliö on sijoitettava päätöksen liitteessä 1 olevan asemapiirroksen (päivätty 12.3.2014) mukaisesti.

Navettarakennusten, lantavarastojen sekä laakasiilojen pohjarakenteiden tulee olla vesitiiviitä ja rakenteissa käytetyn betonin kestävä. Lämpöeristämättömissä tiloissa betonin tulee olla säänkestävää. Eläinsuojarakennusten pohjarakenteiden tulee estää lannan, virtsan, puristenesteen tai niistä aiheutuvien valumavesien joutuminen pinta- ja pohjavesiin. Pohjarakenteet on toteutettava siten, että mahdolliset vuodot valuvat salaojakaivoihin ja vuotoja voidaan tarkkailla.

2. Rakennettavan lietesäiliön ja laakasiilojen on täytettävä Kotieläinrakennusten ympäristönhuolto -rakentamismääräyksen ja -ohjeen (MMM RMO-C4) vaatimukset. Rakennuspaikalla tulee tehdä riittävät maaperätutkimukset. Tarvittavat rakenne- ja vakavuuslaskelmat tulee teettää asiantuntijalla. Lietesäiliö on rakennettava valmistajan tai muun pätevän rakennesuunnittelijan piirustusten ja rakennusselostusten mukaan. Säilörehun puristeneste on johdettava laakasiiloista lietesäiliöön.

Lietealtaat on aidattava ja katettava vähintään kelluvalla katteella.

Katoilta tulevien sade- ja sulamisvesien pääsy lannan säilytystiloihin on esitettävä.

Rakennettavan lietesäiliön ja laakasiilojen suunnitelmat ja piirrokset on esitettävä Uudenmaan elinkeino, liikenne- ja ympäristökeskukselle ennen rakentamisen aloittamista. Eläinsuojan lopulliset pääpiirustukset tulee toimittaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen ennen uuden lietesäiliön ja peruskorjatun navetan käyttöönottoa. Ympäristölupaa valvovalle viranomaiselle Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle on varattava mahdollisuus tarkastaa rakenteet ja laitteet ennen niiden käyttöönottoa.

3. Eläinten pito, eläinsuojan ilmanvaihto, rehujen varastointi ja käsittely sekä lannan käsittely ja varastointi on järjestettävä ja hoidettava siten, ettei naapurille aiheudu kohtuuttomia haju-, melu- ja pölyhaittoja tai haittaeläimistä johtuvaa terveyshaittaa.
4. Eläinsuojatoiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää lähimmässä häiriintyvissä kohteissa päivällä (klo 7.00–22.00) ekvivalenttimelutasoa 55 dB (L_{Aeq}) eikä yöllä (klo 22.00–7.00) ekvivalenttimelutasoa 50 dB (L_{Aeq}). Meluavat laitteet on mahdollisuuksien mukaan suunnattava asutuksesta pois päin tai suojattava meluseinämin.

Lannan varastointi ja jätevesien käsittely

5. Tilalla tulee voida varastoida 12 kuukauden aikana kertyvä lanta. Hake muksen mukaisella eläinmäärällä on oltava lietelannan varastointitilavuutta vähintään 4 590 m³.

Maitohuoneen jätevedet ja muut pesuvedet (yhteensä noin 200 m³ vuodessa), säilörehun puristenesteet (noin 110 m³ vuodessa) sekä pilaantunut maito ja lääkemaito voidaan johtaa lietesäiliöihin.

Kattamattomaan tai kelluvalla katteella katettuihin lietesäiliöihin on varattava sadevesiä varten tilaa vähintään $0,3 \text{ m}^3 / \text{allas-m}^2$ eli yhteensä kahteen säiliöön noin 400 m^3 . Näiden vesien määrä on huomioitava lietteen varastointitilavuudessa.

Hakemuksen mukaista toimintaa varten lietesäiliötilavuutta on oltava yhteensä vähintään $5\,300 \text{ m}^3$.

6. Pihattonavetan WC-vedet on johdettava tiiviiseen umpisäiliöön. Säiliö on tyhjennettävä säännöllisesti vähintään kerran vuodessa. Tyhjennyksistä on pidettävä kirjaa määräyksen 19 mukaisesti. WC-vesille tarkoitetun betonisen säiliön tiiviys on tarkastutettava kolmen kuukauden kuluessa tämän päätöksen antamisesta. Mahdolliset toimenpiteet kaivon saattamiseksi lupamääräyksen mukaiseen kuntoon on tehtävä neljän kuukauden kuluessa tämän päätöksen antamisesta. Tarkastuspöytäkirja ja selvitys mahdollisesti tehdyistä kunnostustoimenpiteistä on toimitettava Uudenmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskukseen 31.8.2014 mennessä.

Lannan levitys

7.

Toiminnassa syntyvä lanta, puristenesteet ja pesuvedet voidaan hyödyntää lannoitteena pellolla tai vaihtoehtoisesti toimittaa käsiteltäväksi laitokseen, jonka ympäristöluvassa ko. jätteiden käsittely on hyväksytty.

Lietelannan, virtsan, pesuvesien, säilörehun puristenesteen tai muun nestemäisen orgaanisen lannoitteen levittäminen tärkeille tai vedenhankintaan soveltuville pohjavesialueille on kielletty.

Lannan levittäminen muualle kuin viljelykäytössä oleville pelloille on kielletty.

Kun lanta hyödynnetään lannoitteena pellolla kokonaisuudessaan, tulee lannan levitykseen soveltuvaa peltoa olla luvan mukaisella eläinten enimmäismäärällä käytettävissä vähintään 135 ha. Eläinmäärän kasvaessa luvan haltijan on hankittava lisää lannanlevitykseen soveltuvaa peltoalaa. Mikäli lisäala on vuokra- tai sopimuspeltoja, tulee niistä esittää kirjalliset sopimukset määräyksen 19 mukaisesti.

Kerralla käytettävä lantamäärä ei saa ylittää kasvin yhden kasvukauden aikana tarvitsemaa ravinnemäärää. Talousvesikaivojen ympärille on jätettävä maaston korkeussuhteista, kaivon rakenteesta ja maalajista riippuen 30–100 metrin vyöhyke, jolle ei levitetä virtsaa, puristenesteitä tai lantaa.

Aulinjokeen rajoittuvilla peltolohkoilla on joen rantaan jätettävä pellon kaltevuus huomioiden vähintään 10 metriä leveät suojavyöhykkeet, joita ei lannoiteta.

Lannan levityksessä on noudatettava, mitä valtioneuvoston asetuksessa maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta (931/2000) säädetään.

8. Lantavarastot on tyhjennettävä vuosittain. Tyhjennysten yhteydessä niiden kunto on tarkastettava ja havaitut puutteet korjattava viivytyksettä. Lannan kuormaaminen kuljetusajoneuvoon tulee tehdä tiivispohjaisella alustalla.
9. Lannan siirto- ja kuljetuskalustojen on oltava sellaisia, ettei tyhjennysten, siirtojen ja kuljetusten aikana pääse tapahtumaan vuotoja. Kuljetukseen käytettävät tiet on pidettävä siisteinä ja kunnossa.

Lannan käsittely- ja levitysjankohtaa sekä levityspellon sijaintia valittaessa tulee ottaa huomioon ympäristön viihtyisyystekijät ja naapureille aiheutuva hajuhaitta. Lannan käsittelyä ja levitystä tulee välttää yleisinä juhlapäivinä ja juhlatilaisuuksien aikana.

Jaloittelu ja laidunnus

10. Eläimiä ei saa laiduntaa pohjaveden muodostumisalueella eikä maaston muodoista, maalajista ja kaivon rakenteesta riippuen 30–100 metriä lähempänä kaivoja tai muita vedenottamoja. Laitumella juoma- ja ruokintapaikat on perustettava siten, että ympäristö ei liety ja maaperän eroosio on mahdollisimman vähäistä. Laiduntavien eläinten tiheys ei saa ylittää laitumena käytetyn alueen maaperän ja kasvillisuuden kestävyyttä. Karjan kulkuväylien ja keräilyalueiden tulee olla kovapohjaisia ja niille kertyvä lanta on poistettava säännöllisesti.

Jätteiden ja kemikaalien käsittely ja varastointi

11. Toiminta on järjestettävä siten, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Jätteet on varastoitava niin, ettei niistä aiheudu epäsiisteyttä, haju- tai terveyshaittaa eikä maaperän tai pinta- ja pohjavesien pilaantumisvaaraa tai muuta haittaa ympäristölle. Hyödyntämiskelpoiset jätteet, kuten paperi-, pahvi- ja muovijäte sekä metalliromu on lajitettava ja toimitettava niille tarkoitettuihin keräyspaikkoihin. Jätteiden avopoltto on kielletty.

Pilaantunut rehu on varastoitava ja kompostoitava tiivispohjaisella alustalla ja hyödynnettävä maanparannusaineena.

Toiminnassa muodostuvat vaaralliset jätteet, kuten lääkkeet, jäteöljyt, akut ja loisteputket on varastoitava katetussa, kuivassa ja tiivispohjaisessa tilassa. Erilaatuiset vaaralliset jätteet on säilytettävä erillään, merkittävä ja toimitettava vähintään kerran vuodessa vaarallisten jätteiden vastaanotto-pisteeseen.

12. Eläinsuojassa syntyvä eläinjäte on toimitettava mahdollisimman nopeasti käsiteltäväksi eläinjätteen käsittelylaitokseen. Keräilyä odottava eläinjäte tulee säilyttää asianmukaisesti peitettynä ja haittaeläimiltä suojattuna tiivispohjaisella alustalla, josta valumavedet voidaan kerätä. Mikäli eläinjätettä

varastoidaan tilalla normaalia keräilyauton odotusaikaa kauemmin, tulee varastoinnin tapahtua tarkoitukseen soveltuvassa kylmävarastossa. Eläinjätettä ei saa haudata maahan.

13. Polttonesteiden, öljyjen, maalien, liuottimien, torjunta-aineiden, lääkkeiden, keinolannoitteiden ja rehujen varastointi sekä säilytys kiinteistöllä tulee järjestää siten, etteivät ne pääse maaperään, pohjaveteen ja muuhun ympäristöön. Kemikaalit on säilytettävä lukitussa tilassa tai siten, etteivät asiatomat saa niitä haltuunsa. Säiliöiden ja astioiden päällysmarkkinöistä on käytävä ilmi, mitä kemikaalia säiliö tai astia sisältää.

Luvan haltijan vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella sijaitsevien polttonesteiden ja muiden öljytuotteiden varastosäiliöiden yhteenlaskettu tilavuus ei saa ylittää 10 m³. Mikäli polttonesteverastointia on toiminnan laajentamisen yhteydessä tarpeen lisätä, tulee lisäkapasiteetti sijoittaa pohjavesialueen ulkopuolelle.

Polttoneste- ja kemikaalisäiliöiden sekä tankkauspaikkojen alustojen on oltava tiiviitä, jotta mahdolliset säiliövuodot eivät pääse maaperään ja ovat otettavissa talteen. Varastointi- ja tankkauspaikkojen läheisyyteen tulee varata riittävästi imeytysainetta mahdollisten vuotojen varalta.

Polttonestesäiliöt tulee varustaa ylitäytönestolaittein, laponestolla ja vuodonilmaisujärjestelmällä. Säiliöt on sijoitettava koko säiliötilavuuden täyttävään tiiviisiin suoja-altaisiin ja siten, etteivät suoja-altaat täyty lumella tai vedellä, tai on käytettävä kaksoisvaipallisia säiliöitä. Polttonestesäiliöiden kunto on tarkastettava säännöllisesti, vähintään kymmenen vuoden välein. Polttonesteiden varastointi on toteutettava standardin SFS 3352+AC kohdan 15.8 (jakelupiste maatalouskiinteistöllä) mukaisena.

Polttonesteiden varastointi on saatettava lupamääräysten mukaiseksi 31.12.2014 mennessä. Ympäristölupaa valvovalle viranomaiselle Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle on varattava mahdollisuus tarkastaa rakenteet ja laitteet ennen niiden käyttöönottoa.

Parhaan käyttökelpoisen tekniikan käyttöönotto

14. Luvan haltijan on seurattava maatalouteen liittyvien tekniikoiden kehittymistä. Uutta käyttökelpoista tekniikka on otettava soveltuvin osin käyttöön, mikäli se vähentää toiminnasta aiheutuvan ympäristön pilaantumisen vaaraa ja on kohtuullisin kustannuksin toteutettavissa hakemuksen mukaisessa eläinsuojatoiminnassa.

Poikkeukselliset tilanteet

15. Poikkeuksellisiin tilanteisiin on varauduttava ennakolta. Eläinsuojassa on oltava riittävä alkusammutus- ja vuotojen torjuntakalusto.

Häiriö- ja poikkeustilanteissa, joissa on aiheutunut tai uhkaa aiheutua tavanomaisesta poikkeavia päästöjä, on ryhdyttävä välittömästi tarpeellisiin

toimenpiteisiin tällaisten päästöjen ja niiden leviämisen estämiseksi sekä päästöistä aiheutuvien vahinkojen torjumiseksi. Vastaavanlaisten häiriöiden toistuminen on estettävä.

Mahdollisista häiriötilanteista, jotka saattavat aiheuttaa merkittävää terveys- tai ympäristöhaittaa, on ilmoitettava viipymättä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Hyvinkään kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Kemikaalivahingosta tulee tehdä ilmoitus myös alueelliselle pelastuslaitokselle.

Tarkkailu-, kirjanpito- ja raportointimääräykset

Toiminnan tarkkailu

16. Lietesäiliöiden sekä navettarakennusten rakenteiden kuntoa ja sala-ojavesiä on tarkkailtava säännöllisesti mahdollisten vuotojen havaitsemiseksi. Mikäli vuotoja havaitaan, korjaukset on tehtävä välittömästi.
17. Lietesäiliöiden ja navettarakennusten salaojien tarkkailukaivoista on otettava vesinäytteet vuosittain maaliskuun loppuun mennessä. Näytteistä on tutkittava ainakin nitraatti-, nitriitti- ja ammoniumpitoisuudet.

Pohjaveden laatua on tarkkailtava luvan haltijan omasta porakaivosta, kiinteistöllä Koivumäki (RN:o 25:3) olevasta talousvesikaivoista ja yhdestä eläinsuojan toiminta-alueella olevasta pohjaveden havaintoputkesta. Vesinäytteet on otettava kerran vuodessa toukokuun loppuun mennessä. Näytteistä tutkitaan ainakin nitraatti-, nitriitti- ja ammoniumpitoisuudet sekä koliformiset bakteerit, Escherichia coli ja suolistoperäiset enterokokit. Lisäksi pohjaveden havaintoputkesta on mitattava pohjaveden pinnankorkeus.

Pohjaveden havaintoputkinäyte voidaan ottaa joko kiinteistön Vuorela (RN:o 1:16) eteläpuolella sijaitsevasta pohjaveden havaintoputkesta (HP 1/11), joka kuuluu Fescon Oy:n maa-ainestenottoalueen tarkkailuohjelmaan tai vaihtoehtoisesti eläinsuojan toiminta-alueelle perustettavasta uudesta pohjaveden havaintoputkesta. Mikäli uusi pohjavesiputki perustetaan, on se sijoitettava Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen osoittamaan paikkaan Rovunmäen pohjavesialueen (0110617) pohjaveden muodostumisalueelle. Uusi pohjavesiputki on asennettava 31.5.2014 mennessä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla. Ensimmäiset pohjavesinäytteet on otettava 30.6.2014 mennessä.

Näytetulokset on toimitettava viipymättä niiden valmistuttua Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen ja Hyvinkään kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tulokset raportoidaan määräyksen 19. mukaisesti.

18. Ympäristöluvassa määrätyt mittaukset, näytteenotto ja analysointi on teetettävä ulkopuolisella asiantuntijalla standardien (CEN, ISO, SFS tai muu vastaavan tasoinen kansallinen tai kansainvälinen yleisesti käytössä oleva

standardi) mukaisesti tai muilla tarkoitukseen sopivilla yleisesti käytössä olevilla viranomaisten hyväksymillä menetelmillä. Mittausraporteissa on esitettävä käytetyt mittausmenetelmät ja niiden mittausepävarmuudet sekä arvio tulosten edustavuudesta. Mittausraportit on liitettävä kyseisen vuoden vuosiyhteenvetoraporttiin.

Tarkkailua voidaan myöhemmin tarkentaa ja muuttaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla edellyttäen, että muutokset eivät heikennä tulosten luotettavuutta, lupamääräysten noudattamisen valvottavuutta eivätkä tarkkailun kattavuutta.

Kirjanpito ja raportointi

19. Luvan haltijan on pidettävä kirjaa eläinsuojan toiminnasta ja toimintaan liittyvistä ympäristönsuojelun kannalta merkityksellisistä tapahtumista. Kirjanpitoon on merkittävä jäljempänä esitetyt raportointia varten tarvittavat tiedot. Kirjanpito on pyydettyä esitettävä valvontaviranomaiselle.

Edellistä vuotta koskeva yhteenveto toiminnasta tulee toimittaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Hyvinkään kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle vuosittain helmikuun loppuun mennessä. Vuosiyhteenveton tulee sisältää ainakin seuraavat tiedot:

- eläinmäärät
- lantamäärät
- karttaesitys lannan levitykseen soveltuvasta peltoalasta ja laskelma levitysalan ja lannan varastointitilavuuden riittävydestä toteutuneelle eläinmäärälle
- jäljennökset mahdollisista uusista tai muutetuista peltojen vuokra- ja lannan vastaanottosopimuksista
- jäljennökset mahdollisista uusista, enintään viisi vuotta vanhoista lannan ravinneanalyyseistä
- kuolleiden eläinten määrät, toimituspaikat ja käsittely
- toiminnassa syntyneet jätteet jätelajeittain ja jätenimikkeittäin, jätemäärät sekä niiden toimituspaikat
- toiminnassa tapahtuneet häiriötilanteet tai muut poikkeukselliset tilanteet
- vesinäytteiden tarkkailutulokset
- WC-vesien umpisäiliön tyhjennysten ajankohdat, tyhjennysten tekijä ja lietteen toimituspaikat
- yhteenveto eläinsuojarakennusten rakenteiden kunnan tarkkailusta

Jätteiden luokittelussa ja raportoinnissa on käytettävä jäteasetuksen (179/2012) liitteen 4 mukaista jaottelua yleisimmistä jätteistä ja vaarallisista jätteistä.

Toiminnan muuttaminen, keskeyttäminen ja lopettaminen

20. Luvan haltijan on viipymättä ilmoitettava toiminnanharjoittajan vaihtumisesta, tuotannon muuttamisesta, pitkäaikaisesta keskeyttämisestä tai lopettamisesta Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Luvan haltijan on hyvissä ajoin, viimeistään kuusi (6) kuukautta ennen toiminnan lopettamista esitettävä Etelä-Suomen aluehallintovirastolle yksityiskohtainen suunnitelma vesien-, ilman- ja maaperänsuojelua sekä jätehuoltoa koskevista toimista, jotka liittyvät toiminnan lopettamiseen.

RATKAISUN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset ja perustelut lupamääräysten tarkistamiselle

Toimittaessa tämän päätöksen mukaisesti ja noudatettaessa annettuja lupamääräyksiä eläinsuojan toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla on säädetty.

Toimittaessa tämän päätöksen mukaisesti eläinsuojan toiminnasta ei aiheudu terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista eikä vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella. Eläinsuojan toiminnasta ei myöskään aiheudu eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Toiminnan voidaan katsoa täyttävän riittävän hyvin parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimuksen. Määräyksiä annettaessa on otettu huomioon toiminnan aiheuttama pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski sekä alueen kaavamääräykset.

Päätöksen mukainen toiminta annetut lupamääräykset huomioiden ei vaaranna Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoaluetta koskevan vesienhoitosuunnitelman pinta- ja pohjavesiä koskevia tavoitteita (Laki vesienhoidon järjestämisestä 1299/2004) eikä heikennä niitä luonnonarvoja, joiden vuoksi Mustasuo on sisällytetty Natura 2000-verkostoon (Luonnonsuojelulaki 65 §).

Tällä päätöksellä on tarkistettu Hyvinkään kaupungin 17.6.2002 antaman **AA:n** eläinsuojan toimintaa koskevan ympäristölupapäätöksen lupamääräykset ja muutettu ne vastaamaan tämän hetken lainsäädännön vaatimuksia. Määräyksiä tarkistettaessa on otettu huomioon toiminnassa tapahtuneet muutokset.

Yleiset perustelut

Eläinsuoja sijaitsee Rovunmäen (0110617) vedenhankintaan soveltuvan II-luokan pohjavesialueen reuna-alueella, lähellä varsinaisen muodostumis-

alueen rajaa (päätoksen liite 2). Osa eläinsuojan pelloista sijaitsee pohjaveden muodostumisalueella. Laajentuvan toiminnan sijainti vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella on otettu huomioon määräämällä riittävästä lanta- ja polttonestesäiliöiden suojauksista, rakenteiden tiivyydestä ja sekä toiminnan tarkkailusta. Polttonesteiden ja lannan varastoinnin lisäämistä sekä rehusiilojen sijoittamista vedenottoon soveltuvalla pohjavesialueelle ei ole sallittu. Lietelannan ja muiden orgaanisten lannoitteiden levittäminen pohjavesialueelle sekä metsä- ja luonnonlaitumille on kielletty, kuten myös karjan laiduntaminen pohjaveden muodostumisalueella.

Hyvinkään kaupungin ympäristölautakunnan 17.6.2002 myöntämässä ympäristöluvassa luvan haltija on määrätty tarkkailemaan lantavaraston salaojavesien ravinnepitoisuutta. Yhtään tarkkailutulosta salaojavesistä ei kuitenkaan ole saatu, koska salaojissa ei ole ollut vettä. Kiinteistöllä on harjoitettu karjataloutta pitkään ja pohjavesialueella oleville lähipeltolohkolle ja laidunalueille on levitetty kuiva- ja lietalantaa säännöllisesti. Lupakäsittelyn kuluessa Hyvinkään ympäristönsuojeluviranomainen on toimittanut aluehallintovirastoon eläinsuojakiinteistön läheisen laitoksen pohjavesitarkkailun tuloksia, joissa näkyy kohonneita ravinnepitoisuuksia. Luvan haltija on täydentänyt hakemustaan eläinsuojakiinteistön talousvesikaivon (pora-kaivo) näytetuloksilla, joissa nitraattipitoisuus (39 mg/l) oli kohonnut, mutta alitti talousveden nitraattipitoisuudelle asetetun laatuvaatimuksen (50 mg/l). Lisäksi luvan haltija on täydentänyt lupahakemustaan yleisillä tiedoilla pohjavesialueesta, maaperän laadusta ja rakennusten perustamiskorkeudesta. Hakemuksen ja lausunnoista saatujen tietojen perusteella ei voida sulkea pois lannan levityksestä aiheutuvaa pohjaveden pilaantumisen mahdollisuutta. Annetuilla lupamääräyksillä, jotka sisältävät tehostetun pohjavesitarkkailun, on lupa voitu myöntää määrääjäksi.

Vesienhoidon ympäristötavoitteena on, että vesien tilan heikkeneminen estetään ja vuoteen 2015 tai 2021–2027 mennessä saavutetaan hyvä tila. Yli-Hongiston tila sijaitsee Vantaanjoen vesistöalueella (21.0), Ridasjärven valuma-alueella (21.094). Uudenmaan alueella maatalouden osuus vesistöjen kokonaisfosforikuormituksesta voi olla jopa 80 % ja kokonaistypen kuormituksesta 60 % (Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelma vuoteen 2015). Uudenmaan vesienhoidon toimenpideohjelmassa vuoteen 2015 maatalouden kuormituksen vähentämisen toimenpiteitä ovat maatalouden ympäristötukijärjestelmä, ravinnepäästöjen hallinta, talviaikainen kasvipeitteisyys, suojavyöhykkeet, kosteikkojen perustaminen sekä tilakohtainen neuvonta. Lupamääräyksissä on otettu huomioon ravinnepäästöjen hallinta määräämällä riittävän suurista ja tiivistä lannansäilytystiloista, riittävästä lannan levitykseen soveltuvasta peltopinta-alasta, lannan käsittelystä ja levityksestä sekä laidunnuksesta.

Osa lietalannan levitykseen käytettävistä pelloista rajoittuu Järvisuo-Ridasjärven (FI 100052) Natura 2000 -alueelle laskevaan Aulinjokeen. Aulinjoki kulkee noin kilometrin päässä tilakeskuksen kaakkois-eteläpuolella. Ridasjärvi on valtakunnallisesti arvokas lintujärvi. Lupamääräykset huomi-

oon ottaen eläinsuojan toiminta ei aiheuta merkittäviä haitallisia vaikutuksia Järvisuo-Ridasjärven Natura 2000 -alueelle.

Myös Mustasuon Natura 2000 -alueeseen (FI0305004) rajoittuu lannan levitykseen käytettäviä peltoja. Mustasuo on reunoiltaan ojitettu keidassuo eli kohosuo. Keidassuot ovat luontodirektiivin liitteen I määrittelemiä suojeltavia luontotyypppejä. Koska suon reuna-alueet on ojitettu ja suo on tyypinsä mukaisesti ympäristöään korkeammalla, ei eläinsuojatoiminnan laajentaminen todennäköisesti merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon.

Ympäristölupa on myönnetty tietylle eläinmäärälle. Ympäristöluvan mukaisia ikäjakaumakohtaisia eläinmääriä voidaan muuttaa edellyttäen, että lannantuotanto tai muut ympäristövaikutukset eivät ylitä lupapäätöksen mukaisen eläinmäärän yhteistä lannantuotantoa ja ympäristövaikutuksia.

Luparatkaisussa on sovellettu valtioneuvoston asetusta (931/2000) maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta ja otettu huomioon ympäristöministeriön ohje kotieläintalouden ympäristönsuojelusta (1/2010) sekä maa- ja metsätalousministeriön rakentamismääräys ja -ohje "Kotieläinrakennusten ympäristönhoito" (MMM-RMO C4). Näiden perusteella on määritelty eläinsuojassa tarvittavien rakenteiden mitoitus, lujuus ja turvallisuus sekä lannan levitykseen tarvittava peltopinta-ala ja lannan varastointitilavuus.

Lupamääräysten perustelut

Määräykset 1 ja 2 on annettu sen varmistamiseksi, että eläinsuojan rakenteet ovat tiiviit ja vähintään maa- ja metsätalousministeriön rakentamismääräysten ja -ohjeiden (MMM-RMO C4) mukaisia. Rakenteiden tiiviyyttä seurataan salaojavesistä otettavilla vesinäytteillä. Kiinteistön kuivatusjärjestelyillä voidaan minimoida onnettomuustilanteissa lannan pääsy pohjaveteen ja vesiuomiin. Toiminnan laajentamiseen liittyvät uudet rakennelmat eli lietesäiliö ja laakasiilot on määrätty sijoitettavaksi pohjavesialueen ulkopuolelle. Luvan haltija hakemuksen täydennyksessä 12.3.2014 esittänyt, että lietesäiliön sijoituspaikka muutetaan pohjavesialueen ulkopuolelle (päätöksen liite 1). Uudet eläinpaikat sijoitetaan aiemmin käytössä olleeseen vanhaan navettarakennukseen, joka peruskorjataan nuorkarjapihatoksi. Ympäristöministeriön kotieläintalouden ympäristönsuojelusta annetun ohjeen (1/2010) mukaan merkittäviä eläinsuojien tai lantaloitten laajennuksia ei suositella tehtäviksi pohjavesialueille eikä olemassa olevista eläinsuojista, lantaloista ja jaloittelualueista saa aiheutua pohjavesien pilaantumisvaaraa. Lietesäiliöiden kelluvalla katteella ehkäistään lannan varastoinnista aiheutuvia hajuhaittoja. Määräys rakennepiirrosten esittämisestä ja käyttöönottotarkastuksen järjestämisestä on annettu valvonnan toteuttamiseksi. (YSL 5 §, 7 §, 8 §, 43 §, NaapL 17 §)

Määräys 3. Toiminnasta ei saa aiheutua terveyshaittaa, ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa eikä eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta pysyvää rasitusta hajusta, kaasuis-

ta, melusta tai pölystä. Eläinsuoja sijaitsee n. 250 metrin päässä lähimmästä naapurin asuinrakennuksesta. (YSL 43 §, NaapL 17 §)

Määräyksessä 4 annetut melutason raja-arvot on annettu toiminnasta aiheutuvan meluhaitan ehkäisemiseksi. Raja-arvot on annettu valtioneuvoston päätöksen 993/1992 melutason ohjearvojen tasoisina. (YSL 43 §, NaapL 17 §)

Määräys 5. Lannan varastointilavuudesta määrätään maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamista koskevan valtioneuvoston asetuksen (931/2000) mukaisesti. Hakemuksen mukaiset lietelannan varastointilavuudet eivät ole aivan riittävät esitetyille enimmäiseläinmäärälle. Lietteen varastointilavuuteen lasketaan mukaan myös maitohuoneen jätevesien ja muiden pesuvesien, avosäiliöön tulevien sadevesien sekä mahdollisten säilörehun puristenesteiden tilantarve. Hakemuksen mukaan lietettä, pesuvesiä ja sadevesiä syntyy vuodessa yhteensä 5 300 m³. Suunniteltu lietteen varastointilavuus on 5 044 m³.

Pesuedet voidaan levittää pelloille lannoitteeksi lietelannan mukana, jolloin ravinteet sitoutuvat kasvillisuuteen.

(YSL 7 §, 8 §, 27 a-c §, 43 §, NaapL 17 §, VNA 931/2000)

Määräys 6. on annettu pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi. Eläinsuojan WC-vesisäiliö sijaitsee eläinsuojan yhteydessä pohjavesialueella. Hyvinkään kaupungin ympäristönsuojelumääräysten (§ 108, 1.12.2008) mukaan pohjavesialueella käymäläjätevesien johtaminen maastoon tai maahan imeyttäminen on kielletty. Hakemuksen mukaan betonirenkaista tehty kaivo on yli viisi vuotta vanha eikä sen tarkastuksista ole tietoa. (YSL 7 §, 8 §, 43 §)

Määräys 7. Nestemäisten orgaanisten lannoitteiden levittäminen pohjaveden muodostumis- että reuna-alueille sekä muille kuin viljelykäytössä oleville pelloille on kielletty pohjavesien suojelemiseksi ja pohjaveden pilaantumisen vaaran ehkäisemiseksi. Eläinsuoja ja sen toiminnot sekä eläinsuojaa ympäröivät pellot sijoittuvat suurelta osin Rovunmäen (0110617) vedenhankintaan soveltuvalla II-luokan pohjavesialueelle (pätöksen liite 2). Luvan haltijan omistaman, eläinsuojan läheisyydessä olevan peltokiinteistön (RN:o 1:16) eteläpuolella sijaitsevasta pohjavesiputkesta on maa-ainestenottoalueen pohjavesitarkkailun (5/2013) yhteydessä havaittu kohonneita nitraattipitoisuuksia (60 mg/l, 52 mg/l, 72 mg/l). Pitoisuudet ylittävät talousveden nitraattipitoisuuden laatuvaatimuksen 50 mg/l (STMa 401/2001, liite 1) ja pohjaveden ympäristölaatu normin 50 mg/l (VNA 1040/2006, muut. VNA 341/2009, liite 7). Tutkimusraportin (Fescon Oy, maa-ainestenottoalueiden pohjavesitarkkailut 2013, Ramboll Finland Oy, 20.12.2013) mukaan tutkitut nitraattipitoisuudet ovat olleet koholla jo ennen maa-ainestotoiminnan käynnistämistä vuonna 2012, ja kohonneet pitoisuudet johtuvat todennäköisesti peltoviljelystä. Myös hakijan omassa porakaivovedestä 26.2.2014 mitattu nitraattipitoisuus (39 mg/l) oli selvästi pohjaveden luontaista nitraattipitoisuutta (noin 0,2 mg/l) korkeampi, vaikkei ylit-

tänytkään yksittäistalouden talousvedelle asetettua laatuvaatimusta (STMa 401/2001) eikä pohjaveden ympäristölaatunormia (50 mg/l) (VNA 1040/2006, muut. VNA 341/2009, liite 7). Eläinsuojatoiminta on jatkunut hakemuksen mukaisella alueella pitkään ja lantaa on levitetty eläinsuojaa ympäröiville pohjavesialueella sijaitseville pelloille sekä laidunalueille. Maaperäkartan mukaan eläinsuojan länsipuolella olevan pelto on maalajiltaan melko hyvin vettä läpäisevää hiekkamoreenia. Edellä mainittujen seikkojen vuoksi pohjaveden pilaantumisen vaaran aiheuttamista ei voida sulkea pois. Kuivalantaa lukuun ottamatta lannan levittäminen on yleisesti kielletty pohjavesialueilla, ellei hakemuksessa tai muuten alueen maaperätietoihin perustuvien luotettavien selvityksien ole osoitettu, että pohjaveden pilaantumisen vaaraa ei aiheudu.

Lannan vähimmäislevitysalavaatimus on määritelty ympäristöministeriön kotieläintalouden ympäristönsuojelusta annetun ohjeen (1/2010) mukaisesti. Hakemuksen mukaiselle eläinten enimmäismäärälle tulee lannan levitykseen olla käytössä vähintään 135 ha peltoa. Luvan haltijalla on hakemuksen mukaan käytössään peltoa 127,24 ha, joista osa on Rovunmäen (0110617) pohjavesialueella. Lisäksi pelloista on hakemukseen liitetyn kasvulohkokompleksin mukaan 46,97 ha luonnonlaidunta tai niittyä ja 19,18 ha metsälaidunta, joita ei lasketa viljelykäytössä oleviksi pelloiksi. Luvan haltijan on eläinmäärän kasvaessa hankittava lisää lannanlevitykseen soveltuvaa peltoalaa, jotta vähimmäislevitysalavaatimus täyttyy.

Lannan levitysalavaatimus perustuu lannan keskimääräiseen fosforisisältöön sekä peltoviljelykasvien keskimääräiseen fosforilannoitustarpeeseen siten, että levitettävä lantamäärä mitoitetaan todellisen tarpeen mukaan.

Aulinjokeen rajoittuvilla peltolohkoilla on määrätty suojavyöhykkeistä, sillä Aulinjoki laskee Ridasjärveen, jonka ekologinen luokka ja fysikaalis-kemiallinen tila on luokiteltu tyydyttäväksi. Ridasjärvi kuuluu Järvisuojelualueeseen Natura 2000 -alueeseen.

Lannan levityksessä tulee noudattaa maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamista koskevan valtioneuvoston asetuksen (931/2000) määräyksiä, ellei lupamääräyksissä ole asetettu tiukempia vaatimuksia. Jotta ravinteiden pääsyä pinta- ja pohjavesiin voidaan ehkäistä, tulee lanta levittää pääsääntöisesti keväällä ennen kylvöä sekä kesantopellolle vasta välittömästi ennen kylvöä tai nurmen perustamista. Vesistöihin rajoittuvien peltosten ranta-alueille, lasku- ja valtaojien varsille sekä talousvesikaivojen ympärille jätetään suoja-alueet. Suoja-alueen leveys määräytyy käytetyn lannan levitystekniikan ja monivuotisen kasvillisuuden peittämisen suoja-alueen leveyden perusteella.

(YSL 8 §, 43 §, 46 §, VNA 931/2000)

Määräykset 8 ja 9 on annettu sen varmistamiseksi, ettei lantavarastojen käyttö aiheuta terveyshaittaa tai ympäristön pilaantumista ja viihtyisyyden vähenemistä. Lantavarastojen vuosittaisella tyhjentämisellä varmistetaan varastojen hyötytilavuuden säilyminen, ja samalla niiden rakenteet voidaan

tarkastaa silmämääräisesti mahdollisten vaurioiden havaitsemiseksi. Lannan käsittelystä ja levityksestä aiheutuvaa haittaa voidaan vähentää välttämällä levitystä sellaisina ajankohtina, jolloin siitä aiheutuisi ilmeistä haittaa. (YSL 7 §, 8 §, 43 §, NaapL 17 §)

Määräys 10. Laiduntaminen on toteutettava siten, että pintavesien pilaantumisen vaara on mahdollisimman vähäinen eikä pohjavesien pilaantumista synny. Laiduntaminen pohjaveden muodostumisalueella on kielletty, koska käytettävissä olevien tietojen perusteella laidunalueen maaperä on hyvin vettä läpäisevää ja alueen pohjaveden laatutietojen perusteella alueen pohjaveden nitraattitaso on selvästi pohjaveden luontaista nitraattipitoisuutta korkeammalla tasolla. Kulkuväylien, sisäänkäyntien edustojen sekä laitumilla olevien juoma- ja ruokintapaikkojen tulee olla päällysteiltään sellaisia (sorastus, salaojitus), että ne eivät tallaudu ja liety. Näin voidaan estää ravinteiden kulkeutuminen maaperään sekä pinta- ja pohjavesiin. (YSL 7 §, 8 §, 43 §, NaapL 17 §)

Määräykset 11. ja 12. Jätteitä ja vaarallisia jätteitä koskevat määräykset on annettu jätteiden määrän vähentämiseksi, asianmukaisen jätehuollon järjestämiseksi ja jätteistä aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Jätelain 8 §:n mukaan kaikessa toiminnassa on mahdollisuuksien mukaan noudatettava seuraavaa etusijajärjestystä: Ensisijaisesti on vähennettävä syntyvän jätteen määrää ja haitallisuutta. Jos jätettä kuitenkin syntyy, jätteen haltijan on ensisijaisesti valmistettava jäte uudelleenkäyttöä varten tai toissijaisesti kierrätettävä se. Jos kierrätys ei ole mahdollista, jätteen haltijan on hyödynnettävä jäte muulla tavoin, mukaan lukien hyödyntäminen energiana. Jos hyödyntäminen ei ole mahdollista, jäte on loppukäsiteltävä.

Hyvinkään kaupungin ympäristönsuojelumääräysten (1.12.2008) mukaan taajaan rakennetun alueen ulkopuolella jätteiden avopoltto on kielletty lukuun ottamatta vähäisiä määriä oksia, risuja, olkia sekä puuta, joka ei sisällä vaarallisia aineita. Poltosta ei saa aiheutua haittaa ympäristölle.

Jätelain 13 §:n mukaan jätteestä tai jätehuollosta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jätettä ei saa hylätä tai käsitellä hallitsemattomasti. Ympäristönsuojelulain 7 §:n mukaan maahan ei saa jättää tai päästää jätettä eikä muutakaan ainetta siten, että seurauksena on sellainen maaperän laadun huononeminen, josta voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, viihtyisyyden melkoista vähentymistä tai muu niihin verrattava yleisen tai yksityisen edun loukkaus. Vaarallisten jätteiden toimittaminen asianmukaiseen käsittelyyn vähentää niiden aiheuttamia terveyteen ja ympäristöön kohdistuvia riskejä.

Eläinjätteen normaali keräilyaika alueella on kolme arkipäivää ja kesäaikaan (1.6.–31.8.) kaksi päivää. Eläinjätteen käsittelystä säädetään lisäksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden terveysturvasta (1069/2009) eli ns. sivutuoteasetuksessa. Asetuksen täytäntöönpanoa ohjaa ja valvoo Suomessa maa- ja metsätalousministeriö yhdessä EVIRA:n

kanssa, alueelliset ELY-keskukset sekä aluehallintovirastojen eläinlääkärit ja kunnaneläinlääkärit.

(YSL 7 §, 43 §, JL 8 §, 13 §, 15 §, 16 §)

Määräyksellä 13 varmistetaan, että polttonesteet, rehut, lannoitteet ja muut kemikaalit varastoidaan ja käsitellään siten, että ne eivät vuototilanteessa pääse viemäriin tai maaperään ja ettei niistä aiheudu maaperän tai pinta- ja pohjavesien pilaantumisen vaaraa. Hyvinkään kaupungin ympäristönsuojelumääräysten (1.12.2008) mukaan pohjavesialueilla sijaitseviin öljysäiliöihin tulee asentaa vuodonilmaisujärjestelmä ja öljysäiliöiden kunto on tarkastettava vähintään kymmenen vuoden välein.

Polttonesteiden ja muiden öljytuotteiden enimmäisvarastointia on rajoitettu hakemuksessa esitetystä pohjaveden pilaantumisvaaran ehkäisemiseksi. Hakemuksen mukaan eläinsuojan polttonestesäiliöiden kokonaistilavuutta esitetään toiminnan laajentuessa lisättäväksi 9 m³:sta 16 m³:oon. Polttonestesäiliöiden täyttöpaiikkaa ja tankkauspaikkaa koskevista ympäristönsuojeluvaatimuksista on määrätty nestemäisten polttoaineiden jakeluasemien ympäristönsuojeluvaatimuksista annetussa valtioneuvoston asetuksessa (444/2010). Asetuksen perustelumuioston (muistio 5.5.2010) mukaan asetusta ei sovelleta maatilojen alle 10 m³:n polttoainesäiliöihin, vaikka näihin liittyviä maaperän ja pohjaveden pilaantumisriskejä on tunnistettu. Mikäli polttonesteiden kokonaisvarastointimäärä ylittää 10 tonnia, toiminnanharjoittajan on kuitenkin tehtävä varastoinnista vaarallisten kemikaalien teollista varastointia koskevan kemikaaliturvallisuuslain (390/2005) mukainen kemikaali-ilmoitus (24 §) pelastusviranomaiselle.

Koska kaikki polttonesteet on esitetty varastoitavan vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella ja varastoitava määrä ylittää 10 m³ eikä luvan haltija ole esittänyt polttonesteen varastointiin asetuksen 444/2010 mukaiselta tasolta, on lupamääräyksen mukaan toimittaessa osa tilan polttonestesäiliöistä poistettava käytöstä tai mikäli polttonestevaraston lisäkapasiteetti tarvitaan, on se hankittava pohjavesialueen ulkopuolelta.

Hakemuksen mukaan keinolannoitteet varastoidaan ritilän päällä pressulla peitettynä, mitä ei voida pitää pohjavesialueella hyväksyttävänä tasona.

(YSL 7 §, 8 §, 43 §)

Määräys 14. Ympäristönsuojelulaki velvoittaa ennaltaehkäisemään ja minimoimaan haitat sekä käyttämään parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja noudattamaan ympäristön kannalta parhaita työmenetelmiä. Luvan haltija veloitetaan ottamaan uutta käyttökelpoista tekniikkaa soveltuvin osin käyttöön jatkossa, mikäli siten voidaan olennaisesti vähentää päästöjä kohtuullisin kustannuksin. (YSL 4 §, 5 §, 43 §)

Määräys 15. Häiriö- ja poikkeustilanteisiin varautuminen (esimerkiksi lantavaraston rikkoutuminen tai öljyvahinko) sekä ilmoitus- ja toimintavelvoite on annettu ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi, välittömän torjunnan

onnistumiseksi, viranomaisten ja lähiasukkaiden tiedon saannin varmistamiseksi sekä valvonnan toteuttamiseksi. (YSL 5 §, 43 §, 76 §, YSA 30 §)

Määräys 16 ja 17. Pohjavesialueella olevan eläinsuojarakennusten rakenteiden kunnon ja salaojavesien säännöllisestä tarkkailusta on määrätty, jotta mahdolliset vuodot rakenteissa havaitaan ajoissa ja korjaukset voidaan tehdä viipymättä. Nyt määrättyllä tehostetulla pohjavesien tarkkailulla saadaan selville eläinsuojatoiminnasta ja lannan levityksestä maaperään ja pohjaveteen mahdollisesti päässeet haitta-aineet sekä seurataan mahdollista pohjaveden nitraattipitoisuuden muutosta, kun lietelannan levitys Rovunmäen pohjavesialueelle ja laiduntaminen pohjaveden muodostumisalueella päättyvät. Luvan haltijan on oltava tietoinen toimintansa ympäristövaikutuksista, jotta hän voi ryhtyä toimenpiteisiin pilaantumisen ehkäisemiseksi tai sen rajoittamiseksi mahdollisimman vähäiseksi. (YSL 5 §, 43 §, 46 §)

Määräys 18. Ympäristönsuojelulain 108 §:n mukaan mittaukset ja tutkimukset on tehtävä pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi päättää jatkotarkkailusta ja näytteenottotiheydestä. (YSL 43 §, 46 §, 108 §)

Määräys 19. Kirjanpitoa ja raportointia koskeva määräys on annettu ympäristövaikutusten selvittämiseksi sekä valvonnan toteuttamiseksi. Valtioneuvoston asetuksen jätteistä (179/2012) liitteessä 4 säädetään jäteluettelosta, jossa on esitetty mm. jätelajit ja jätenimikkeet. Jätelain (646/2011) 119 §:n mukaan jätteitä ja jätehuoltoa koskevat tiedot on säilytettävä kuusi vuotta. (YSL 43 §, 46 §, JL 118 §, 119 §, VNA jätteistä 179/2012 liite 4)

Määräys 20. Toiminnassa tapahtuvista muutoksista on ilmoitettava Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle hyvissä ajoin, jotta toiminnassa tapahtuvia muutoksia voidaan seurata ja valvoa sekä tarvittaessa arvioida mahdollinen uuden lupakäsittelyn tarve. Toiminnasta ja alueesta luopuminen, viimeistelytyöt ja mahdollinen tarkkailu voidaan toteuttaa vain Etelä-Suomen aluehallintovirastolle tehtävän erillisen suunnitelman mukaisesti. (YSL 43 §, 46 §, 81 §, 90 §, JL 13 §)

Vastaus yksilöityihin vaatimuksiin ja lausuntoihin

Lausunnoissa ja muistutuksessa esitetyt vaatimukset ja huomautukset on otettu huomioon päätöksen lupamääräyksissä ja niiden perusteluissa.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös on lainvoimainen valitusajan jälkeen, jos päätökseen ei haeta muutosta (YSL 100 §).

LUVAN VOIMASSAOLO

Luvan voimassaolo

Lupapäätös on määräaikainen ja voimassa 31.5.2021 saakka. Jos eläinsuojan toimintaa jatketaan määräajan päätyttyä, toiminnalle on haettava ympäristölupa. Hakemukseen on liitettävä pohjaveden tarkkailutulokset sekä aluetta koskevat maaperä- ja pohjavesiselvitykset, joilla osoitetaan, että kyseisestä toiminnasta ei aiheudu Rovunmäen (0110617) vedenhankintaan soveltuvalla II-luokan pohjavesialueella ympäristönsuojelulain 8 §:n mukaista pohjaveden pilaantumista eikä pilaantumisen vaaraa.

Toiminnan olennaiseen laajentamiseen ja muuttamiseen on oltava lainvoimainen ympäristölupa. (YSL 28 §)

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan säännöksiä, jotka ovat ankarampia kuin tämän päätöksen lupamääräykset, tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava. (YSL 56 §)

KORVATTAVA PÄÄTÖS

Tämä päätös korvaa Hyvinkään kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen 17.6.2002 myöntämän ympäristöluvan **AA:n** eläinsuojan toiminnan laajentamiselle tilalla Yli-Hongisto RN:o 25:4.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (86/2000) 4, 5, 7, 8, 27 a–c, 28, 35–38, 42, 43, 46, 54–56, 76, 81, 90, 96, 97, 100, 105, 108 §

Ympäristönsuojeluasetus (169/2000) 1, 5, 8–13, 19, 30, 37 §

Jätelaki (646/2011) 8, 13, 15, 16, 118, 119 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012), liite 4

Luonnonsuojelulaki (1096/1996) 65, 66 §

Laki eräistä naapurussuhteista (26/1920) 17 §

Valtion maksuperustelaki (150/1992)

Valtioneuvoston asetus aluehallintoviraston maksuista vuosina 2012 ja 2013 (1572/2011)

Valtioneuvoston asetus maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta (931/2000)

Valtioneuvoston asetus talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla (209/2011)

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 3 655 euroa. Lasku lähetetään erikseen myöhemmin Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Ympäristönsuojelulain 105 §:n mukaan lupahakemuksen käsittelystä peritään maksu, jonka suuruus määräytyy valtion maksuperustelain (150/1992) perusteella aluehallintovirastojen maksuista vuosina 2012 ja 2013 annetun valtioneuvoston asetuksen (1572/2011) mukaisesti. Asetuksen liitteenä olevan maksutaulukon mukaan vähintään 150 lypsylehmälle tarkoitetun eläinsuojan ympäristölupahakemuksen käsittelystä perittävän maksun suuruus on 7 310 €. Toiminnan olennaista muuttamista tai lupamääräysten tarkistamista koskevan lupahakemuksen käsittelystä peritään maksu, jonka suuruus on 50 prosenttia taulukon mukaisesta maksusta.

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Eero Pekkola
Kaislatie 11 AC
01300 Vantaa

Jäljennös päätöksestä

Hyvinkään kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Hyvinkään kaupungin terveydensuojeluviranomainen
Hyvinkään kaupungin pelastusviranomainen
Hyvinkään kaupunki
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (sähköisesti)
Suomen ympäristökeskus (sähköisesti)
Metsähallitus
Pääkaupunkiseudun Vesi Oy

Ilmoitus päätöksestä

Asianosaisille listan dpoESAVI-131-04-08-2012 mukaan.

Ilmoittaminen ilmoitustauluilla

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan Etelä-Suomen aluehallintoviraston Hämeenlinnan päätoimipaikan ilmoitustaululla ja päätöksestä kuulutetaan Hyvinkään kaupungin virallisella ilmoitustaululla. (YSL 54 §)

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen haetaan muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta. (YSL 96 §)

Valitusoikeus lupapäätöksestä on luvan hakijalla ja niillä, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea sekä niillä viranomaisilla, joiden tehtävänä on valvoa asiassa yleistä etua. (YSL 97 §)

Liitteet

Liite 1. Eläinsuojan asemapiirros 12.3.2014

Liite 2. Kartta Rovunmäen (0110617) II-luokan pohjavesialueesta

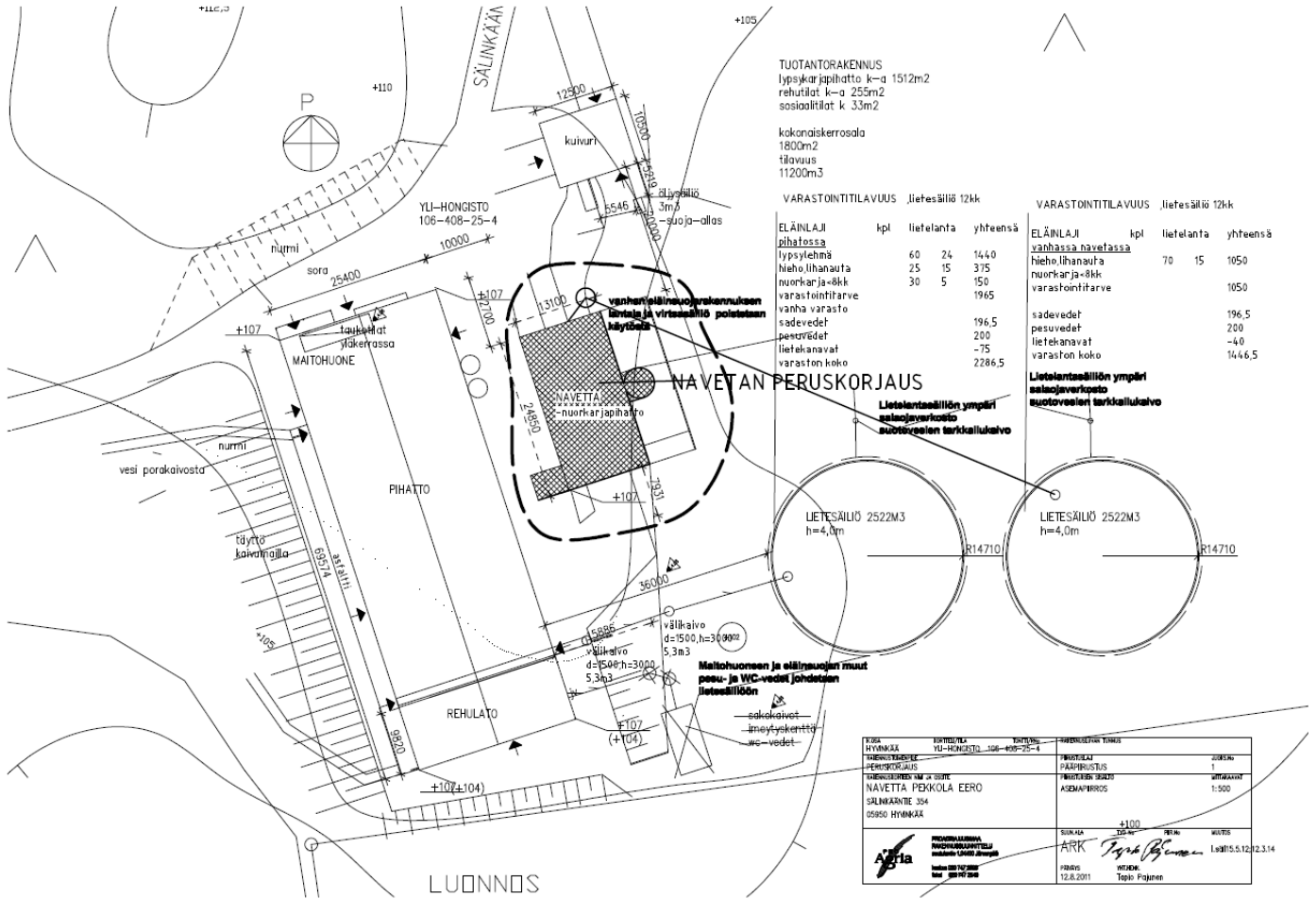
Liite 3. Valitusosoitus

Anne Puska

Pauliina Kauppinen

Asian on ratkaissut ympäristöylitarkastaja Anne Puska. Asian on esitellyt ympäristöylitarkastaja Pauliina Kauppinen.

Eläinsuojan asemapiirros 12.3.2014

TUOTANTORAKENNUS
 lypsikärryjäpölyttävä k-a 1512m²
 rehutilat k-a 255m²
 sosiaalitalat k 33m²

kokonaiskerrosala
 1800m²
 tilavuus
 11200m³

VARASTOINTITILAVUUS ,lietesäiliö 12kk

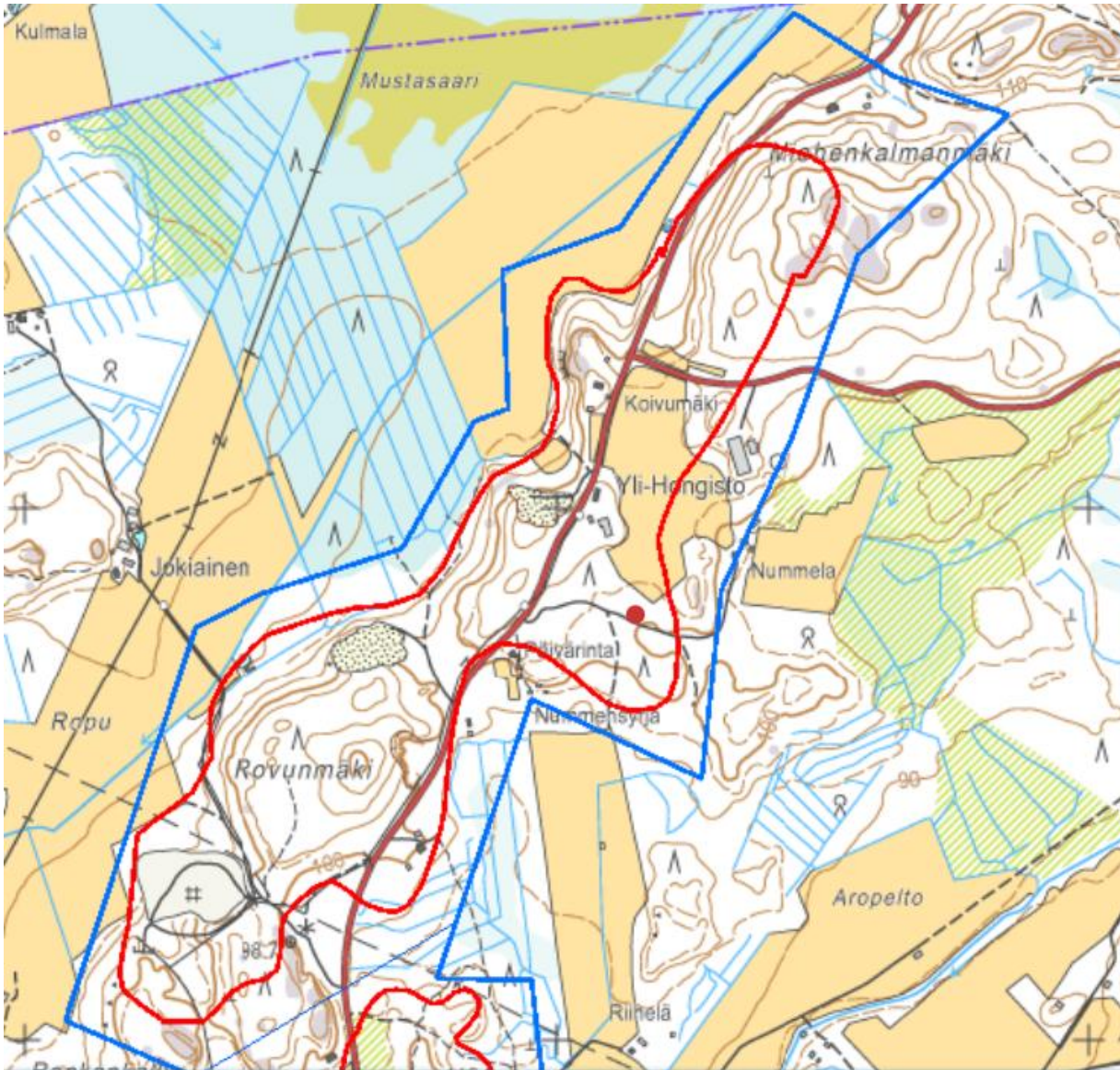
ELÄINLAJI	kpl	lietelanta	yhteensä
pihlassa			
lypsylehmä	60	24	1440
hieho, lihanauta	25	15	375
nuorkarja-8kk	30	5	150
varastointitarve			1965
vanha varasto			196,5
sädevedet			196,5
pesuvedet			200
lietkanavat			-75
varaston koko			2286,5

VARASTOINTITILAVUUS ,lietesäiliö 12kk

ELÄINLAJI	kpl	lietelanta	yhteensä
vähässä navetassa			
hieho, lihanauta	70	15	1050
nuorkarja-8kk			
varastointitarve			1050
sädevedet			196,5
pesuvedet			200
lietkanavat			-40
varaston koko			1446,5

KUUSI	TOIMITUS	YHTIÖN	TOIMITUSKOHTEEN
HYVINKÄÄ	YH-HONGISTO 106-408-25-4	YH-HONGISTO	20850
PERUSKORJAUS		PERUSKORJAUS	1
TOIMITUSKOHTEEN NIMI	NAVETTA PEKKOLA EERO	TOIMITUSKOHTEEN	0100000
SÄLÄNKÄÄN	354	ASEMAPIIRROS	1:500
05950	HYVINKÄÄ		
			+1100
ARK			
12.8.2011			

Rovunmäen (0110617) II-luokan pohjavesialue

© SYKE (lähde: ELY-keskukset)

Lähde: Maanmittauslaitos

- pohjavesialueen raja
- pohjaveden muodostumisalueen raja
- pohjaveden havaintopiste HP1/11

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusaika Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **2.5.2014**.

Valitusoikeus Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Valituksen sisältö Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faxilla tai sähköpostilla)

Valituksen liitteet Valituskirjelmään on liitettävä

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituksen toimittaminen Etelä-Suomen aluehallintovirastolle

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Etelä-Suomen aluehallintovirastolle. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, faxina tai sähköpostilla. Sähköisesti (faxina tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteissa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston yhteystiedot

käyntiosoite:	Ratapihantie 9, 00520 Helsinki
postiosoite:	PL 110, 00521 Helsinki
puhelin:	(vaihde) 029 501 6000
fax:	09 6150 0533
sähköposti:	ymparistoluvat.etela@avi.fi
aukioloaika:	klo 8 - 16.15

Oikeudenkäyntimaksu Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.